

niki o pomožnem osebju niso rešili zadovoljivo vprašanje starostnega zavarovanja delavstva, marveč so preje obstoječe starostno zavarovanje poslabšali zlasti s podaljšanjem starostne dobe za doseg polne penzije ter z uvedbo naknadnih vplačil za ves čas prejšnjega članstva. Kot glavno poslabšanje pa smatra konferenca ukinjenje avtonomije penzijskega fonda, ki bo v bodočnosti, ako bi ostali v veljavi dosežani predpisi, popolnoma pod vplivom in upravo delodajalca samega, delavstvo pa ne bi imelo na njega nikake ingerence.

Konferenca konstatira, da je delavsko osebje po sedaj veljavnem pravilniku obremenjeno z velikimi dajatvami za starostno zavarovanje, ki pa nudi le malenkostne in daleko nezadostne penzije ter se čuti pri tem zelo prizadeto napram nastavljenemu osebju, katerega starostno zavarovanje je urejeno z daleko manjšimi obremenitvami.

Konferenca sprejema za rešitev starostnega zavarovanja delavstva sledeče sklepe:

1. penzijski fond delavskega osebja mora biti avtonomna institucija s paritetno upravo,

2. čas za pridobitev pravice na polno penzijo naj se odredi analogno, kakor za nastavljenost osebja, s 25, od nosno 30 leti,

3. z ozirom na daleko nezadostne prejemke delavstva naj se do sklicanja prve glavne skupščine penzijskega fonda, katera naj sprejme definitivni statut fonda, predpiše pravice in dolžnosti članstva, odredi kot prispevek delavca le 2% njegovih prejemkov,

4. imovina prejšnjih penzijskih in provizijskih fondov naj se prenese kot osnovna glavnica v novi penzijski fond ter istočasno vračuna vse prejšnje članstvo v novi fond brez vsakega doplačila.

Ostale resolucije priobčimo prihodnjic

Vsak železničar mora biti organiziran v Ujedinjenem savezu železničarjev Jugoslavije!

ŽELEZNIČARJI, NE NASEDAJTE GROŽNJAM!

Zadnje čase so posamezni tipi zopet začeli z nasilnim nabiranjem članov za gotova društva in organizacije. Taka nabiranja se vrše celo med službenim časom. Običajen pritisk, ki ga izvajajo nad ubogim železničarjem, je ta: »Če boš pristopil, boš varen v službi, ne boš reducirán, ampak boš ob prvi priliki celo nastavljen.« — Če se delavec brani pristopiti, se mu namigne, da bo kmalu redukcija in naj se le pravočasno premisli.

S takim pritiskom in grožnjami se pridobiva člane. Dobro vemo mi in tudi dotični gospodje, da so take organizacije na zelo trhljih nogah, ker drži članstvo skupaj le teror in bojazen in da se bodo take organizacije zrušile, čim bodo nastale take razmere, da bo ta teror onemogočen, kar upamo, da ni že več daleč!

Smatramo za našo dolžnost, da ta teror onemogočimo in preprečimo izkoriščanje železničarjev, ki se nahajajo danes v najtežjem položaju. Vsled tega pozivamo vse zapužnike, da nam vsak poizkus izsiljevanja in izvajanja pritiska za pristop h kateremkoli društvu takoj javijo, da bomo podvzeli vse potrebne ukrepe, da raznim gospodičem, ki mislijo, da jim je vse dovoljeno, pristrižemo peruti.

Centralna uprava USZJ.

Oddam

takoj v najem visoprtilčno hišo v Rajhenburgu, obstoječo iz 1 sobe, kuhinje, pritliklinami ter vrtom in njivo.

Vse potrebne informacije se dobe pri: g. Jožef Jenčič, Videm pri Krškem.

Železničarji!

Zahtevajte pri Vaših nabavljajalnih zadrugah izrecno naše domače praške za pecivo znamke „Adria“.

Za najboljše blago se jamči.

Položaj delavstva na železnici.

Dobo od l. 1918 do danes zamoremo deliti v dva glavna dela: v dobo do leta 1927, ko so izgubljali delavci sukcesivno le razne pravice in dobo po letu 1927, ko se je izvedla poleg tega še dalekosežna redukcija vseh njihovih prejemkov.

1918—1920.

Prve dve leti po svetovni vojni so veljali v posameznih železniških direkcijah še vsi stari predpisi, ki so veljali za posamezne pokrajine v bivši Srbiji odnosno v bivši Avstro-Ogrski. Tako obstoječe železničarske organizacije, kakor merodajni faktorji so smatrali za nujno potrebno, da se vse te različne predpise o pravicah in dolžnostih osebja uredi z enotnim predpisom, ki bi veljal za vso državo. Organizacije so stale na stališču, da se mora to vprašanje rešiti le na podlagi sporazuma med delodajalcem in delavstvom, kar pa se tedaj ni izvršilo, marveč je železniško ministrstvo izdalo »Začasni pravilnik za rokodelce in delavce« s pripombo, da pomeni to samo nekaj provizorij, da se v tem času ugotove vse dobre in slabe strani tega pravilnika ter na podlagi izkušenj v najkrajšem času izda definitivni pravilnik za ureditev delavskega vprašanja na železnici.

1920—1923.

Začasni pravilnik je prvotno ukinil razne delovne rede, ki so veljali dotlej, a kasneje je morala uprava te delovne rede zopet uveljaviti, ker se je izkazalo, da je pravilnik skrajno pomanjkljiv. Dobra stran pravilnika je bila le ureditev delovnega časa, ki velja prav za prav še danes ter so vsi kasnejši pravilniki tozadevno pomanjkljivejši. Enako je pravilnik uredil stalnost delavstva in avtomatično napredovanje, ni pa mogel zadovoljivo urediti vprašanja prejemkov ter se je moralo pristopiti k uvajanju draginskih in rodbinskih doklad ob enem s porastom cen življenjskih potrebščin, končno pa k uvedbi urnih plač na podlagi tržnih cen, ako se je hotelo zadržati v železniški službi res prvovrstne delavce in profesionaliste.

1923—1927.

Leta 1923 so bile uvedene urne plače in tedaj je delavstvo prav za prav dobilo zadnji povisek svojih prejemkov, ker je bilo z uvedbo urnih plač ukinjeno avtomatično napredovanje ter uvedeno plačevanje po svobodni medsebojni pogodbi. Pri tem pa je delavec predstavljal daleko šibkejši del, kar je imelo za posledico, da je v času od leta 1924 do 1927 obdržal sicer približno enake osnovne prejemke, začel pa je že zgubljati na tako imenovanih »postranskih prejemkih«. Začetek večjih redukcij pade prav za prav šele v budžetno leto 1927/28. Pred to dobo se je sicer delavstvu odvzelo pravico na delovne obleke, ukinilo se je plačevanje prejemkov za državne praznike, začelo z redukcijo akordnih premij v kurilnicah ter premij v delavnicah. Enako so bile v tem času poslabšane vozne ugodnosti najprvo za delavce in na to za upokojence, katerim se je odvzelo pravico na neomejeno režijsko vožnjo, katera omejitev je še danes v veljavi. Vse osebje pa je bilo prizadeto s povišanjem vozniških cen. Nadaljne znižanje prejemkov delavstva so povzročili odtegljaji za »Savez nabavljajalnih zadrug«, ki jih je uprava odtegovala skozi tri leta, nadalje uvedba novega davka »Kuluka« in ukinjenje stanovanjske zaščite, kar je imelo za posledico veliko povišanje najemnin ob istočasno zmanjšanih prejemkih.

1927 — 1. julija 1930.

Prva splošna redukcija osnovnih prejemkov delavstva je bila izvršena s 1. aprilom 1927, ko se je po nalogu uprave reduciralo delavstvu povprečno 10% njihovih plač, boljše plačanim kategorijam tudi do 15%. Tedaj se je ugotavljalo, da bo s to redukcijo doseženo ravnovesje v proračunu in ne bodo potrebne nikake nadaljnje redukcije ter se je apeliralo na vse delavstvo, da doprinese to žrtev. Vendar so se že pozimi leta 1927 začeli uvajati daljši brezplačni dopusti najprvo v območju progovnih sekcij v zagrebški, sarajevski in subotički direkciji, kateri so se na to razširili tudi na ostale direkcije. Progovno delavstvo je tako v zimskih mesecih izgubilo v večini železniških direkcij po 10 dni na rednem zaslužku, kar je pomenilo za to kategorijo celih 40% znižanja prejemkov. V ljubljanski direkciji je trajal ta brezplačni dopust po po tri do šest dni mesečno. Brezplačni dopust se je razširil nato celo na kurilnice. Istočasno je bilo ustavljeno vsako napredovanje v urnih plačah. V delavnicah pa je začela uprava reducirati premije z uveljavljenjem novih vremenikov in znižavanjem postavk ter so te premije v najkrajšem času padle za 50%, a v kurilnicah so popolnoma izginile.

Delavstvo je pričakovalo rešitve svojega vprašanja od uvedbe stalnega delavskega pravilnika. Ta pravilnik je bil uveljavljen s 1. julijem 1930.

1. julija 1930 do danes.

Pravilnik iz leta 1930 ni rešil delavskega vprašanja, marveč je samo sankcioniral vse dotlej izvršene redukcije ter uvedel kot novost poleg osnovne plače še takozvano povečano plačo. Ta pravilnik pomeni veliko poslabšanje za vse delavce in profesionaliste, ker je omejil stalnost, podaljšal službeno dobo za doseg polne penzije, uvedel ogromne naknadne prispevke za starostno zavarovanje, ukinil sistem delavskih zapužnikov v smislu zakona o zaščiti delavcev, pustil nerešeno vprašanje delovne obleke, večine postranskih prejemkov, poleg vsega tega pa je še nejasen.

Samo naknadni prispevki za starostno zavarovanje pomenijo nadaljno 10% znižanje delavskih plač.

Redukcije so zadele leta 1931 tudi delavniško osebje na njih osnovnih prejemkih, ker je uprava najprvo uvedla ob sobotah šesturnik (5% znižanje zaslužka) na to pa celo znižala delovni čas sploh na šest ur, kar je pomenilo 25% znižanje zaslužka. Kasneje je sicer uvedla delovni čas sedem ur dnevno, ki je trajal štiri mesece in so tedaj izgubili delavci povprečno 17% zaslužka.

S 1. oktobrom 1931 ter 1. aprilom 1932 pa je železniška

uprava pod imenom štednje ter uravnovesenja budžeta uvedla ponovno 10% znižanje prejemkov vsemu delavskemu osebju.

Če upoštevamo le splošne redukcije ter uvedbo brezplačnih dopustov ter izločimo premije, potem je znašala redukcija osnovnih delavskih prejemkov v času od 1. aprila 1927 do 1. aprila 1932 torej tekem petih let:

Pri progovnem osebju povprečno 50% njihovih prejemkov.

Pri delavniškemu osebju povprečno 38% njihovih prejemkov.

Pri ostalemu osebju pa povprečno 35% njihovih prejemkov.

Podčrtavamo pa, da se ti procenti pri delavniškemu in kurilniškemu osebju zelo povečajo, če bi upoštevali še redukcijo premij ter dosežejo enako 50%. Kot prilogo A objavljamo kratek pregled izvršenih redukcij osnovnih prejemkov delavstva. Iz objavljenih tabel je razvidno, da so danes prejemki tako nizki, da zadostujejo komaj za plačilo najemnine in najskromnejšo prehrano delavca, pri številnih družinah pa ne pride niti po Din 100.— mesečno na osebo za vse potrebe ter je jasno, da ta znesek ne zadostuje niti za prehrano. V poročilu sekretarijata Sarajevo je navedenih par primerov, koliko ostane delavcu od njegove mesečne plače za hrano, obleko, kulturne potrebe itd., ter je iz teh primerov ukiniti vse one redukcije, ki so se izvršile v času od 1. julija 1930 dalje.

Pregled redukcije osnovnih prejemkov delavstva.

1. Prejemki v času od 1. januarja 1924 do 1. julija 1930.

V tej dobi so bile uveljavljene urne plače, katere so se gibale pri delavcih od Din 3.25 do Din 6.50 na uro, pri profesionalistih od Din 4.50 do Din 9.— in celo Din 10.— na uro. V tabeli smo vzeli povprečne (ne najvišje) zaslužke.

Mesečni zaslužek je znašal brez premij:

Uslužbenec s službenimi leti	Mesečni zaslužek	Odbitki za boln. in starost. zav. in davek	Izplačilni znesek
Delavec z 1 letom službe	650.—	26.—	624.—
Delavec z 8 leti službe	850.—	40.—	810.—
Delavec z 35 leti službe	1.250.—	75.—	1.175.—
Profesionist z 8 leti službe	1.200.—	70.—	1.130.—
Profesionist z 35 leti službe	1.700.—	90.—	1.610.—

2. Prejemki v času od 1. julija 1930 do 1. oktobra 1931.

Delavski pravilnik predvideva osnovne plače in uvečane plače. Uvečane plače znašajo pri navadnem delavcu od 0% do 30%, za polkvalificirane delavce od 0% do 40% in za kvalificirane od 0% do 50% od osnovne plače. V tabeli smo vzeli povprečne plače, v katerih je uvečana plača že zaračunana.

Mesečni zaslužek brez premij je znašal:

Uslužbenec s službenimi leti	Mesečni zaslužek	Odbitki za boln. in starost. zav. in davek	Izplačilni znesek
Delavec z 1 letom službe	550.—	22.—	522.—
Delavec z 8 leti službe	750.—	113.—	637.—
Delavec z 35 leti službe	1.100.—	150.—	950.—
Profesionist z 8 leti službe	1.050.—	200.—	850.—
Profesionist z 35 leti službe	1.500.—	275.—	1.225.—

3. Prejemki v času od 1. aprila 1932 dalje.

Uslužbenec s službenimi leti	Mesečni zaslužek	Odbitki za boln. in starost. zav. in davek	Izplačilni znesek
Delavec z 1 letom službe	500.—	20.—	480.—
Delavec z 8 leti službe	675.—	107.—	568.—
Delavec z 35 leti službe	990.—	140.—	850.—
Profesionist z 8 leti službe	945.—	180.—	765.—
Profesionist z 35 leti službe	1.350.—	260.—	1.090.—

4. Prejemki delavstva pri progovnih sekcijah v zimskih mesecih pri petdnevem brezplačnem dopustu.

Uslužbenec s službenimi leti	Mesečni zaslužek	Odbitki za boln. in starost. zav. in davek	Izplačilni znesek
Delavec z 1 letom službe	400.—	20.—	380.—
Delavec z 8 leti službe	540.—	102.—	438.—
Delavec z 35 leti službe	800.—	136.—	664.—
Profesionist z 8 leti službe	755.—	180.—	575.—
Profesionist z 35 leti službe	1.080.—	255.—	825.—

Vsi ti podatki so vzeti po razmerah v direkciji drž. žel. Ljubljana.